NOVÉ PRAVIDLÁ CEZHRANIČNEJ PREPRAVY ODPADU OD 21. MÁJA 2026

(tretia verzia z 26.11.2026 – odklad Príloh VII cez DIWASS a drobné úpravy)
Informácie v dokumente budú v prípade potreby aktualizované, odporúčame Vám pravidelne navštevovať web stránku MŽP SR, aby ste získali najnovšie informácie.

OBSAH

Prepravy odpadu medzi členskými štátmi EÚ 1
Notifikácia – predchádzajúce písomné oznámenie a súhlasy krajín 1
Zelený zoznam (všeobecné požiadavky na informácie – Príloha VII) 3
Vývoz odpadu z krajín EÚ 4
Vývoz odpadu na zhodnotenie z EÚ do krajín OECD 4
Vývoz odpadu na zhodnotenie z EÚ do krajín mimo OECD 5
Dovoz odpadu do krajín EÚ 6

Nové nariadenie o preprave odpadu 2024/1157 (ďalej „nariadenie“) sa uplatňuje postupne, najmä od 21. mája 2026, ale väčšina nových pravidiel o vývoze odpadu z EÚ sa uplatňuje od 21. mája 2027.

PREPRAVY ODPADU MEDZI ČLENSKÝMI ŠTÁTMI EÚ

Pre prepravy odpadu v rámci EÚ existujú dva postupy v závislosti od zaradenia odpadu a účelu prepravy (zhodnotenie/zneškodnenie).

NOTIFIKÁCIA – PREDCHÁDZAJÚCE PÍSOMNÉ OZNÁMENIE A SÚHLASY KRAJÍN

Zjednodušene povedané, preprava odpadu, ktorý je zaradený do Žltého zoznamu (príloha IV nariadenia) alebo nie je zaradený do príloh nariadenia a preprava všetkého odpadu na zneškodnenie podlieha postupu predchádzajúceho oznámenia a súhlasu. To znamená, že prevádzkovateľ plánujúci takúto prepravu (oznamovateľ) podáva písomné oznámenie (tzv. notifikáciu) a potrebuje súhlasy orgánov všetkých dotknutých krajín (od krajiny pôvodu po cieľovú destináciu vrátane tranzitu).

NOVÉ od 21. mája 2026:

- **Digitalizácia prepravy odpadu**. Od 21. mája 2026 sa informácie o prepravách s písomným oznámením odpadu vymieňajú elektronicky prostredníctvom elektronického systému prepravy odpadu DIWASS – Digital Waste Shipments System. Oznamovateľ predkladá oznámenie elektronicky všetkým dotknutým orgánom súčasne cez DIWASS (výnimka je pri krajinách mimo EÚ). V Slovenskej republike sa používatelia prihlasujú do centrálneho systému DIWASS cez webovú stránku. *Bližšie informácie nájdete na stránke DIWASS*.
- **Notifikačná procedúra**. Na tento postup sa vzťahujú nové požiadavky a lehoty. Oznamovateľ najneskôr do 10 pracovných dní po prijatí výzvy na doplnenie poskytne príslušnému orgánu doplňujúce informácie. Príslušný orgán môže túto lehotu predĺžiť, ak o to oznamovateľ požiada a poskytne odôvodnené vysvetlenie, prečo je takéto predĺženie potrebné. Príslušný orgán môže celkovo predložiť najviac tri výzvy na doplnenie.

Ak sa oznámenie nepodarilo doplniť, je označené ako neplatné a nebude sa ďalej spracovávať (je potrebné podať nové oznámenie).

- **Jedno miesto nakládky**. Všetky prepravy musia začínať z jedného miesta a nemôžu už začínať z viacerých miest pôvodu alebo zberu odpadu.
- **Notifikačná zmluva**. Okrem oznamovateľa a príjemcu musí zmluvu podpísať aj prevádzkovateľ zariadenia na zhodnotenie/zneškodnenie odpadu, pokiaľ nie je totožný s príjemcom. Zmluva musí obsahovať aspoň informácie o oznamovateľovi, príjemcovi a zariadení, totožnosť osôb zastupujúcich každú stranu, číslo oznámenia, označenie a zloženie odpadu, identifikačné kódy odpadu (napr. kódy podľa prílohy IV nariadenia a katalógové číslo odpadu), množstvo odpadu, činnosti zhodnocovania/zneškodňovania a obdobie platnosti zmluvy + povinnosti podľa čl. 6 ods. 3 a 4 nariadenia. *VZOR zmluvy nájdete na web stránke MŽP SR*.
- *Zoznam povinných náležitostí oznámenia a VZOR čestného vyhlásenia oznamovateľa nájdete na web stránke MŽP SR*.
- **Doklad o pohybe (Príloha IB)**. Po získaní súhlasov všetkých dotknutých krajín oznamovateľ vyplní Doklad o pohybe elektronicky prostredníctvom DIWASS najneskôr dva pracovné dni pred začiatkom prepravy. Dopravca pri prevzatí odpadu potvrdí Doklad o pohybe v systéme DIWASS. Doklady sprevádzajúce odpad počas prepravy (Príloha IA + Príloha IB + súhlasy) musia byť počas dopravy odpadu elektronicky sprístupnené dotknutým príslušným orgánom a kontrolným orgánom . (Ak doklady nemožno sprístupniť online, oznamovateľ a dopravca zabezpečia, aby boli doklady v dopravnom prostriedku k dispozícii inými spôsobmi a oznamovateľ zabezpečí, aby sa prípadné zmeny alebo doplnenia dokladov počas dopravy odpadu predložili prostredníctvom DIWASS. So zmenami musia súhlasiť dotknuté orgány.) Zariadenie po prijatí odpadu do dvoch pracovných dní potvrdí prijatie v Doklade o pohybe v systéme DIWASS a rovnako v príslušnej lehote potvrdí aj dokončenie zhodnotenia/zneškodnenia odpadu. V prípade prepravy na predbežné zhodnotenie/zneškodnenie, zariadenia prostredníctvom DIWASS potvrdzujú predbežné aj následné zhodnotenie/zneškodnenie odpadu. Ak ide o prepravu na predbežné zhodnotenie/zneškodnenie, aj následné spracovanie odpadu sa potvrdí v systéme DIWASS.
- **Ukončenie prepráv**. Zariadenie musí odpad prijať pred koncom obdobia platnosti všetkých súhlasov.
- **Zmeny po udelení súhlasu**. Oznamovateľ informuje o zmenách v odsúhlasených prepravách (napr. nový dopravca) prostredníctvom DIWASS. Príslušné orgány do piatich pracovných dní oznamovateľa informujú, či vyžadujú podanie nového oznámenia. Plánovaná preprava sa neuskutoční, kým neodpovedali všetky príslušné orgány. Ak sa preprava už začala, oznamovateľ zabezpečí, aby sa čo najskôr zastavila, kým dotknuté príslušné orgány oznamovateľa neinformujú o tom, či sa vyžaduje nové oznámenie.
- **Preprava na zneškodnenie**. Na získanie súhlasu s prepravou odpadu na zneškodnenie je potrebné splniť špeciálne podmienky podľa čl. 11 nariadenia, inak je preprava na zneškodnenie zakázaná. (Pozn. Preprava odpadu na územie Slovenskej republiky na zneškodnenie je vždy zakázaná.)
- Notifikácia je potrebná (okrem prípadov podľa čl. 4 ods. 2 nariadenia) aj pre:
  - **odpad s obsahom perzistentných organických látok (POPs)** v množstvách, ktoré dosahujú alebo prekračujú koncentračný limit v prílohe IV k nariadeniu 2019/1021 a ktoré nie sú zaradené ako nebezpečný odpad.
  - **zmesový komunálny odpadu** z domácností, od iných pôvodcov alebo od oboch, ako aj pre zmesový komunálny odpad, ktorý bol predmetom spracovania, ktoré podstatným spôsobom nezmenilo jeho vlastnosti vrátane získavania paliva, ak je taký odpad určený na zhodnotenie. Preprava tohto odpadu na zneškodnenie sa zakazuje.
- **Archivácia**. Oznamovateľ, príjemca a zariadenie uchovávajú všetky informácie a dokumenty predložené alebo vymenené v súvislosti s oznámenými prepravami najmenej päť rokov odo dňa potvrdenia zhodnotenia/zneškodnenia odpadu.

- **Notifikácie odsúhlasené pred 21. májom 2026**. Prepravy, na ktoré bol udelený súhlas podľa (starého) nariadenia č. 1013/2006, zostanú platné aj po 21. máji 2026 a dokončia sa v starom režime (bez DIWASS). Konečné spracovanie prepravovaného odpadu však musí byť dokončené najneskôr do 21. mája 2027 (v prípade prepráv do „vopred odsúhlaseného zariadenia“ do 21. mája 2029).
- **Prechodné ustanovenie**. Od 21. mája 2026 sa na nové oznámenia o preprave v plnom rozsahu uplatňujúe nové nariadenie o preprave odpadu (2024/1157) vrátane predloženia cez DIWASS. Nové nariadenie sa vzťahuje aj na oznámenia podané pred 21. májom 2026, ak príslušný orgán v mieste určenia nevydal potvrdenie o prijatí kompletnej žiadosti (tzv. acknowledgement) pred 21. májom 2026 (oznámenia bez potvrdenia o prijatí je potrebné opätovne predložiť cez DIWASS).

ZELENÝ ZOZNAM (VŠEOBECNÉ POŽIADAVKY NA INFORMÁCIE – PRÍLOHA VII)

Na prepravu odpadu so Zeleného zoznamu (príloha III, IIIA a IIIB nariadenia) na zhodnotenie sa vzťahujú všeobecné požiadavky na informácie podľa čl. 18 nariadenia. Prevádzkovateľ plánujúci takúto prepravu (osoba organizujúca prepravu) pred prepravou vyplní Prílohu VII nariadenia a uzavrie zmluvu podľa čl. 18 nariadenia.

NOVÉ od 21. mája 2026 (ak sa neuvádza iný dátum):

- **Oprávnenie na nakladanie s odpadom**. Osoba organizujúca prepravu prepraví odpad len do zariadenia na zhodnocovanie odpadu, ktoré má platné oprávnenie na nakladanie s príslušným odpadom. Zariadenie musí osobe organizujúcej prepravu predložiť toto oprávnenie pred uskutočnením prepravy.
- **ODKLAD: Digitalizácia prepravy odpadu**. Európska komisia oznámila ďalší odklad povinnosti elektronického predkladania informácií v Prílohe VII. Povinné používanie modulu DIWASS na elektronické predkladanie a potvrdzovanie Príloh VII sa začne **01.09.2027**. (*Pozn. Na stretnutí dňa 25.11.2026 za účasti Európskej komisie a členských štátov bol dohodnutý posun povinného používania modulu pre Prílohy VII v DIWASS z 01.01.2027 na 01.09.2027.)* Od tohto dátumu sa informácie o prepravách odpadu s Prílohou budú vymieňať elektronicky prostredníctvom elektronického systému prepravy odpadu DIWASS – Digital Waste Shipments System. Všetky podniky zapojené do prepravy vyplnia príslušné informácie v Prílohe VII elektronicky prostredníctvom DIWASS (t. j. pôvodca, osoba organizujúca prepravu, dopravca, príjemca a zariadenia). V Slovenskej republike sa používatelia prihlasujú do centrálneho systému DIWASS cez webovú stránku. *Bližšie informácie nájdete v dokumente „Pokyny_DIWASS“ na stránke DIWASS.*
- **ODKLAD elektronického predkladania (viď predošlý odsek): Sprístupnenie Prílohy VII v DIWASS.** Osoba organizujúca prepravu vyplní Prílohu VII elektronicky prostredníctvom DIWASS najneskôr dva pracovné dni pred začiatkom prepravy (vrátane podpísania pôvodcom a osobou organizujúcou prepravu, pričom skutočné množstvo odpadu a dopravcu stačí doplniť najneskôr pred začiatkom prepravy). Dopravca pri prevzatí odpadu potvrdí prevzatie v Prílohe VII v systéme DIWASS. Príloha VII musí byť počas dopravy odpadu elektronicky sprístupnená dotknutým príslušným orgánom a kontrolným orgánom. (Ak doklady nemožno sprístupniť online, osoba organizujúca prepravu a dopravca zabezpečia, aby boli doklady v dopravnom prostriedku k dispozícii inými spôsobmi za predpokladu, že sú zhodné s dokladmi sprístupnenými v DIWASS. V takýchto prípadoch osoba organizujúca prepravu zabezpečí, aby sa všetky prípadné zmeny a doplnenia dokladov počas dopravy odpadu predložili prostredníctvom DIWASS.) Zariadenie na zhodnocovanie do dvoch pracovných dní od prijatia odpadu potvrdí prijatie v Prílohe VII v systéme DIWASS a následne čo najskôr, najneskôr však do 30 dní po dokončení zhodnocovania a najneskôr do jedného roka po prijatí odpadu potvrdí dokončenie zhodnotenia v Prílohe VII v DIWASS. Ak zariadenie alebo dopravca nemá prístup k DIWASS (t. j. je mimo EÚ a nepoužíva DIWASS), údaje do systému DIWASS poskytne prostredníctvom osoby organizujúcej prepravu v EÚ (a naopak).
- **Pôvodca podpisuje Prílohu VII**. Ak osoba organizujúca prepravu nie je prvotným pôvodcom odpadu, zabezpečí, aby prvotný pôvodca odpadu alebo nový pôvodca odpadu vykonávajúci činnosti pred prepravou

(ktoré vedú k zmene povahy alebo zloženia odpadu) alebo zariadenie na zber odpadu takisto podpísali Prílohu VII.

- **Preprava na R12**. Ak je preprava určená na predbežné zhodnotenie (R12), v Prílohe VII sa okrem počiatočného predbežného zhodnotenia uvedie aj zariadenie, v ktorom sa predpokladá ďalšie predbežné alebo iné než predbežné zhodnotenie a R kódy týchto činností, a, ak je to možné, aj zariadenia, v ktorých sa predpokladá následné zhodnotenie vrátane kódov R.
- **Zmluva podľa čl. 18**. Zmluva o zhodnotení odpadu je uzavretá medzi osobou organizujúcou prepravu a príjemcom. Ak príjemca nie je prevádzkovateľom zariadenia, zmluvu podpíše aj prevádzkovateľ zariadenia. *VZOR zmluvy nájdete na web stránke MŽP SR*.
- **Obsah zmluvy podľa čl. 18**. Zmluva musí obsahovať aspoň informácie o osobe organizujúcej prepravu, príjemcovi a zariadení na zhodnocovanie, totožnosť osôb zastupujúcich každú stranu, opis odpadu, identifikačné kódy odpadu (napr. kódy odpadu podľa prílohy III, IIIA, IIIB nariadenia a katalógové číslo odpadu), množstvo odpadu, na ktoré sa zmluva vzťahuje, činnosť zhodnocovania a obdobie platnosti zmluvy. Zmluva musí obsahovať povinnosť, že ak prepravu odpadu alebo jeho zhodnotenie nemožno dokončiť podľa plánu alebo sa preprava uskutočnila nezákonne, osoba organizujúca prepravu alebo, ak táto osoba nie je schopná zabezpečiť dokončenie prepravy odpadu alebo jeho zhodnotenie, príjemca musí vziať odpad späť alebo zabezpečiť, že sa zhodnotí alternatívnym spôsobom a v prípade potreby, že sa medzičasom uskladní. *VZOR nájdete na web stránke MŽP SR.*
- **Preprava odpadu na laboratórnu analýzu alebo experimentálne skúšky spracovania** na účely vyhodnotenia fyzikálnych alebo chemických vlastností odpadu alebo na účely určenia jeho vhodnosti na zhodnotenie/zneškodnenie podlieha všeobecným požiadavkám na informácie v množstve do 250 kg (alebo je možné požiadať príslušný orgán krajiny odoslania a určenia o väčšie odôvodnené množstvo).
- **Archivácia**. Osoba organizujúca prepravu, príjemca a zariadenie uchovávajú všetky informácie poskytnuté podľa čl. 18 nariadenia najmenej päť rokov odo dňa potvrdenia zhodnotenia odpadu.

VÝVOZ ODPADU Z KRAJÍN EÚ

Všeobecný zákaz vývozu odpadu z EÚ na zneškodnenie (s určitou výnimkou pre krajiny EZVO) a zákaz vývozu nebezpečného odpadu na zhodnotenie do krajín mimo OECD (Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj) naďalej platí. Pre vývoz odpadu z **EÚ na zhodnotenie budú od 21. mája 2027** platiť nové pravidlá. Tieto pravidlá sú odlišné pre krajiny OECD a krajiny mimo OECD.

Od 21. mája 2027 budú všetky vývozy z EÚ podliehať novej **povinnosti auditu zariadenia na zhodnocovanie** v krajine určenia (článok 46 nariadenia). Spoločnosti vyvážajúce odpad z EÚ (oznamovateľ a osoba organizujúca prepravu) zabezpečia, aby sa v zariadeniach, do ktorých vyvážajú odpad, vykonávali nezávislé audity s cieľom preukázať, že tieto zariadenia nakladajú s odpadom environmentálne vhodným spôsobom. V prípade absencie pozitívneho výsledku auditu musia vyvážajúce spoločnosti prestať vyvážať svoj odpad do príslušného zariadenia.

VÝVOZ ODPADU NA ZHODNOTENIE Z EÚ DO KRAJÍN OECD

Procesný rámec pre vývoz odpadu z EÚ na zhodnotenie do krajín OECD **od 21. mája 2026** je veľmi podobný režimu pre prepravy odpadu v rámci EÚ ako sa opisuje vyššie (vrátane digitalizácie všetkých prepráv odpadu prostredníctvom DIWASS). Existujú však odlišnosti, napr.:

- **Preprava plastového odpadu pod položkou B3011** podlieha notifikácii (t. j. postupu predchádzajúceho písomného oznámenia a súhlasu) .
- Vývoz zmesového komunálneho odpadu vrátane z neho vyrobeného paliva je zakázaný.
- Preprava odpadu na laboratórnu analýzu sa môže vykonať zjednodušeným postupom podľa čl. 18 nariadenia (Príloha VII + zmluva) ak sa prepravuje minimálne potrebné množstvo, ktoré nepresiahne 25 kg.
- Preprava odpadu v prílohe IIIB nariadenia a preprava odpadu na experimentálne skúšky spracovania podliehajú notifikácii.
- Preprava odpadu v prílohe IIIA nariadenia na predbežné zhodnotenie R12 podlieha notifikácii ak sa všetky následné činnosti majú uskutočniť v krajinách mimo OECD.
- Zariadenie na zhodnocovanie odpadu v OECD krajine potvrdí prijatie odpadu do troch pracovných dní od prijatia.

Európska komisia bude monitorovať trendy vývozov odpadu do krajín OECD. Ak existujú obavy, že určité vývozy rastú a pravdepodobne spôsobia environmentálne škody v cieľovej krajine, Európska komisia s touto krajinou začne dialóg. Ak sa nepreukáže, že sa s dotknutým vyvážaným odpadom nakladá environmentálne vhodným spôsobom, vývoz tohto odpadu do dotknutej krajiny OECD bude zakázaný. Osobitná pozornosť je venovaná vývozu plastového odpadu.

VÝVOZ ODPADU NA ZHODNOTENIE Z EÚ DO KRAJÍN MIMO OECD

Vývoz všetkého odpadu na zneškodnenie a vývoz nebezpečného odpadu na zhodnotenie do krajín mimo OECD je **od 21. mája 2026 naďalej zakázaný**. Existujú však niektoré nové špecifické pravidlá, napr.:

- Vývoz **plastového odpadu pod položkou B3011 od 21. mája 2026 do 21. novembra 2026** na zhodnotenie podliehal notifikácii (t. j. postupu predchádzajúceho písomného oznámenia a súhlasu) okrem prípadu, kedy si krajina mimo OECD uplatnila zákaz dovozu, čo sa uvádza v nariadení č. 1418/2007.
- Vývoz **plastového odpadu pod položkou B3011 je od 21. novembra 2026 zakázaný**. (Od 31. mája 2029 budú môcť krajiny mimo OECD podať žiadosť, v ktorej vyjadria ochotu prijímať tento odpad.)
- Vývoz zmesového komunálneho odpadu vrátane z neho vyrobeného paliva je zakázaný.
- Vývoz odpadu s Y kódom je naďalej zakázaný (vrátane Y48 – nie-nebezpečný plastový odpad, ktorý nemožno zaradiť pod B3011 a vrátane Y49 – nie-nebezpečný elektroodpad).
- Vývoz odpadu s obsahom perzistentných organických látok (POPs) nad limit v prílohe IV k nariadeniu 2019/1021 je zakázaný.

ÚPLNÝ ZÁKAZ VÝVOZU V 2027:
Aj vývoz nie-nebezpečného odpadu (vrátane odpadu zo Zeleného zoznamu) na zhodnotenie do krajín mimo OECD bude od 21. mája 2027 zakázaný. Výnimky môžu byť udelené krajinám mimo OECD, ktoré spĺňajú špecifické environmentálne podmienky. Európska komisia vyzvala krajiny mimo OECD, aby informovali, že chcú byť zahrnuté do **Zoznamu krajín, do ktorých je povolený vývoz**, a aby preukázali schopnosť zaobchádzať s dovezeným odpadom ekologicky (podľa príloh VIII a IX nariadenia).

Európska komisia prijme **Zoznam krajín mimo OECD, do ktorých bude povolený vývoz nie-nebezpečného odpadu z EÚ na zhodnotenie** aj po 21. máji 2027 (čl. 41 nariadenia). Zoznam bude obsahovať konkrétne povolené odpady a informácie o postupe, ktorý sa bude na daný vývoz uplatňovať.

DOVOZ ODPADU DO KRAJÍN EÚ

Dovoz akéhokoľvek odpadu **na zneškodnenie do Slovenskej republiky je zakázaný**. Inak je možné všeobecne povedať, že dovoz odpadu do EÚ na zneškodnenie je zakázaný okrem dovozu z krajín, ktoré sú členmi Bazilejského dohovoru. Za určitých podmienok môže byť udelený súhlas na základe predchádzajúceho písomného oznámenia a súhlasu (čl. 50 a 51 nariadenia).

Zakázaný je aj dovoz odpadu do EÚ na zhodnotenie. Výnimky tvoria dovozy z krajín OECD a z krajín, ktoré sú členmi Bazilejského dohovoru za predpokladu, že sú splnené potrebné ustanovenia a podmienky (čl. 52, 53 a 54 nariadenia).